

ÇELTİK YANIKLIK HASTALIĞI

(*Pyricularia oryzae*)

Fungus, çeltik bitkisinin yaprak, yakacık, kulakçık, sap, boğum, başak sapı ve kavuzlar üzerinde lekeler oluşturur. Yapraktaki ilk belirtiler küçük, yuvarlak noktalar halinde ve kahverengi lekeler şeklinde olup, sonraki günlerde bu lekeler damarlar boyunca uzayarak tipik baklava dilimi şeklini almaktadır. Lekelerin ortası gri-bej veya saman sarısı renkte olup etrafı kahverengi bir hale ile çevrilidir. Duyarlı çeşitlerde kolaylıkla gelişir ve yaprak ayasını tamamen kaplayarak yaprağın kurumasına neden olabilir.

Yakacık enfeksiyonlarında, hastalıklı kısım ipe sıkılmış gibi bir görünüm alır ve yakacıdaki leke yaprak kınına doğru uzanabilir. Kın üzerindeki lekeler ise, uzunlamasına gelişirler. Sap üzerinde yağ lekesine benzer belirtiler oluşur ve bu lekenin üzerinde petrol yeşili renkte küf gelişir. Bitki üst kısmından çekilirse boğumdan kopar.

Salkımın altındaki boğumda yanıklık enfeksiyonu; "salkım boğum yanıklığı" olarak isimlendirilir. Bu durumda salkım normal yeşil renk yerine mavi-yeşil renk alır. Boğum enfeksiyonunda; tane oluşturmayan boş kavuzlar meydana gelir veya cılız, çimlenme yeteneği düşük, pazar değeri olmayan tebeşirimsi taneler oluşur. Epidemik olan yıllarda zarar çok yüksektir.

Azotlu gübrenin fazla kullanıldığı ve sık ekim yapılan kısımlarda 1- 2 m çapında çökmüş halde ocaklar meydana getirebilir. Bu ocaklar enfeksiyon kaynağı oluşturması nedeniyle de ayrıca önemlidir.

Hastalık oluşumu için optimum sıcaklık 25-28 °C'dir. 20 °C'nin altındaki düşük gece sıcaklıkları da hastalık gelişmesinde etkilidir. %85-100 orantılı nemde hastalık oluşumunu teşvik eder.

Kültürel Önlemler

- Hastalıktan arı sertifikalı tohumluk kullanılmalıdır.
- Hastalığa toleranslı veya dayanıklı çeşitler ekilmelidir.
- Hasat sonrası tarladaki hastalıklı bitki artıkları yok edilmelidir.
- Azotlu gübre zamanında uygulanmalıdır.
- Analiz sonuçlarına göre dengeli gübreleme yapılmalı ve aşırı azotlu gübre kullanımından kaçınılmalıdır.
- Tarlada su seviyesi derin tutulmamalıdır.
- Gereksiz yere su kesimi yapılarak, mahsul susuzluk stresine sokulmamalıdır.
- Ekim zamanında yapılmalıdır.
- Sık ekim yapılmamalıdır.
- Yabancı ot mücadelesi yapılmalıdır

Kimyasal Mücadele

Çeltik Yanıklık Hastalığı'na karşı, tohum ve yeşil aksam ilaçlaması şeklinde kimyasal mücadele yapılır. Yeşil aksam ilaçlamasında, hastalığın ilk belirtileri görülür görülmez veya hava koşulları hastalık gelişmesine uygun şekilde gidiyorsa, hemen başlatılmalıdır. Gerekirse ilacın etki süresine ve hava koşullarına bağlı olarak ikinci veya üçüncü ilaçlama uygulanmalıdır.

Ruhsatlı Bitki Koruma Ürünün Etken Maddeleri

Etken Madde	Formülasyon	Dozu (da)	Hasat Süresi
250 g/l Azoxystrobin	SC	100ml	28
200 g/l Azoxystrobin + 80 g/l Cyproconazole	SC	50ml	56
125 g/l Azoxystrobin + 125 g/l Difenoconazole	SC	100ml	28
80 g/l Azoxystrobin + 31,25 g/l Epoxiconazole	SC	200ml	42
296 g/l Azoxystrobin + 218 g/l Flutriafol	SC	30ml	56
100 g/l Azoxystrobin + 80 g/l Tetraconazole	SE	225ml	56
200 g/l Boscalid + 100 g/l Kresoxim-methyl	SC	100ml	42
333 g/l Fluxapyroxad	FS	75ml/ 100 kg tohum	-
200 g/l Picoxystrobin + 80 g/l Cyproconazole	SC	100ml	56
450 g/l Prochloraz	EC	100ml	56
150 g/l Prochloraz + 42 g/l Epoxiconazole	DC (Suda Dağılabilen Konsantrer)	200ml	56
267 g/l Prochloraz + 133 g/l Tebuconazole	EW	150ml	-
100 g/l Pyraclostrobin	CS	100ml	35
200 g/l Tebuconazole + 120 g/l Azoxystrobin	SC	75ml	35
%50 Tebuconazole + %25 Trifloxystrobin	WG	20g	35
%50 Trifloxystrobin	WG	20g	35

ÇELTİK YANIKLIĞI

Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı
Şube Müdürlüğü

No: B/16
2021

SAMSUN İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

<http://samsun.tarimorman.gov.tr>

E-Posta : samsun@tarimorman.gov.tr

Kılıçdede Mah. Abdülhakhamit Cad. No:5 55060 İlkadım/SAMSUN

Telefon : 0362 2313700 (3 Hat) Faks : 0362 2332163

SAMSUN
İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ